

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΥ ΓΕΔΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

*Ἀσκήσαντος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Καρακάλλου καὶ
μαρτυρήσαντος ἐν Τυρνάβῳ τῷ 1818*

Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Ἁγίου

 ὁ νεοφανῆς ἀστήρ τοῦ νοητοῦ στερεώματος, ὁ νέος, λέγω, ὀσιομάρτυς Γεδεών, κατήγετο ἐκ τῆς ἐπαρχίας τῆς Δημητριάδος, ἀπὸ χωρίον λεγόμενον Κάπουρνα, κείμενον πλησίον τῆς Μακρυνίτσας, κωμοπόλεως τῆς ἰδίας Δημητριάδος, γεννηθεὶς ἀπὸ εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους γονεῖς. Ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ ὀνομάζετο Ἀὐγερινός, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Κυράτζα. Εἶχε δὲ καὶ ἄλλους ἀδελφοὺς κατὰ σάρκα τρεῖς καὶ τεσσάρας ἀδελφάς, ἀλλ' αὐτὸς ἦτο ὁ πρωτότοκος τῶν ἄλλων, ὀνομαζόμενος Νικόλαος Μέμτσιας.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ τοῦ Ἁγίου περιέπεσεν εἰς δυστυχίαν διὰ τὰ δοσίματα καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα εἰς τὴν πατρίδα του Κάπουρνα, ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, κατόκησε εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Γιερμὴ μὲ ὄλην τὴν οἰκογένειάν του, φέρων ὀμοῦ καὶ τὸν Ἅγιον, δώδεκα χρόνων ἡλικίαν ἔχοντα τότε.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἁγίου εἶχεν ἓνα ἐξαδέλφον μπακάλην εἰς τὸ Βελεστῖνον καὶ αὐτὸς ἀφοῦ εἶδε τὸν Ἅγιον ὅτι ὑπῆρχεν ἐξυπνος καὶ σπουδαῖος εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἐζήτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆν ἐξαδέλφην του, μητέρα τοῦ μάρτυρος, διὰ νὰ τὸν ἔχη εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, πωλοῦντα καὶ ἀγοράζοντα κατὰ τὴν συνήθειαν.

Ἐκεῖνὴ μὲν, παρέδωκεν τὸν ἀγαπητόν της υἱὸν μετὰ χαρᾶς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐξαδέλφου της, ὁ δὲ Ἅγιος διατρίβων εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ θεῖου του, ὑπηρετοῦσεν ὡς δοῦλος ἀόκνως τὸν θεῖον του.

Εἰς αὐτὸ δὲ τὸ ἐργαστήριον, εἰς τῶν ἐν Βελεστίνῳ ἀγαρηνῶν, Ἀλῆς ὀνόματι, ὅστις συνείθιζε νὰ συχνάζῃ ἐκεῖ, ἰδὼν τὸν Ἅγιον, λέγει πρὸς τὸν θεῖον του μίαν ἡμέραν: «Μπρὲ Γιάννη, αὐτὸ τὸ παιδί νὰ μοῦ τὸ δώσης ἓνα ὀλόκληρον χρόνον, διατὶ εἶναι μικρὸν καὶ τὸ θέλω νὰ τὸ βάλω νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸ χαρέμι». Ὁ δὲ θεῖος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἀπεκρίθη: «Ἐγὼ τὸ ἔχω δοῦλον, δὲν ἡμπορῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω καὶ ἂν θέλῃς ὑπάγε εἰς τὴν μητέρα του καὶ ζήτησον αὐτὸ καὶ ἐὰν σοῦ τὸ δώσῃ, λάβε το». Ὁ δὲ ἀγαρηνὸς θυμωθεὶς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐπιστρέψας κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἤρπασε βιαίως τὸν Νικόλαον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ὡς ἄρνιον ἄκακον τὸ ἔφερεν ἀμέσως εἰς τὸ χαρέμι του.

Ὁ Νικόλαος ἤρχισε νὰ ὑπηρετῇ ἀόκνως καὶ ἐπιδεξίως τὰς ἀπογόνους τῆς Ἄγαρ, διότι ὡς εἶπομεν ἦτο ἐκ φύσεως ἐπιτήδειος. Ἐκεῖ ὁ Ἅγιος ἐδούλευσεν ἓνα ὀλόκληρον χρόνον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ του ἤλθε πρὸς τὸν Ἀλῆν ζητῶν ἐπιμόνως νὰ παραλάβῃ τὸν

παῖδα του, ἐκεῖνος ὁ ἀσεβὴς εἶπε πρὸς αὐτὸν ἰλαρώτατα: «Ἐγὼ μὲν Αὐγερινὲ ἤξεύρεις καλὰ ὅτι ἔχω τὸ παιδίον μου εἰς τὸν πόλεμον λοιπὸν ὅταν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον, τότε ἔλα νὰ πάρῃς τὸν υἱόν σου».

Ἡ ἄρνησις τοῦ Ἁγίου

Μετὰ δέκα ἡμέρας ἦλθεν ὁ υἱὸς του καὶ καθὼς εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, λέγει εὐθὺς εἰς τὸν πατέρα του: Πόθεν εἶναι τοῦτο τὸ Ρωμαίοπουλον, ὅπου ἔχεις εἰς τὸ χαρέμι; πόσον ἄτακτον εἶναι νὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ χαρέμι ἓνα Ρωμαίοπουλον. Ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ τὸ περιτμήσω καὶ νὰ γίνω ἀνάδοχος του, διὰ νὰ τὸ ἔχωμεν πάντοτε εἰς τὸν οἶκόν μας.

Τότε ἤρχισε ὁ μιαρὸς νὰ κολακεύῃ τὸν Νικόλαον, αὐτὸς δὲ ὁ τρυφερὸς τῆ ἡλικία καὶ εὐόλισθος ἠπατήθη καὶ ἠρνήθη (φευ) τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου καὶ Θεὸν ἡμῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν περιέτεμον αὐτὸν οἱ ὑπηρέται τοῦ διαβόλου καὶ ὀπαδοὶ τοῦ ψευδοπροφήτου Μωάμεθ, ἀντὶ Νικόλαον, ἐπωνόμασαν αὐτὸν Ἰμβραήμ.

Μετὰ ταῦτα διέμεινεν εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Μωάμεθ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, εἰς τὴν πλάνην τοῦ Διαβόλου δύο μόνον μῆνας (τοῦ Θεοῦ μὴ συγχωρήσαντος περισσότερον διὰ τὴν ἄκραν φιλανθρωπίαν του). Μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῶν δύο τούτων μηνῶν ἐλθῶν ὁ Ἅγιος εἰς αἴσθησιν καὶ γνωρίσας τὴν ἀξιοδάκρυτον πτώσιν του, μετενόησεν ἐξ ὅλης καρδίας του, ὡς ὁ Πέτρος κλαύσας πικρῶς καὶ φυγῶν κρυφίως, ἦλθε διὰ νυκτὸς εἰς τὸν κατὰ σάρκα πατέρα του, τὴν συμφορὰν αὐτοῦ ὀδυρόμενος: «Ἡμαρτον», λέγων, «πάτερ μου, εἰς τὸ ἐξῆς Τοῦρκος δὲν θέλω νὰ εἶμαι, οὔτε νὰ ὀνομάζωμαι». Λέγει ὁ πατήρ του: «Τὶ νὰ σὲ κάμω Νίκο μου, ἐγὼ εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος, γρόσια δὲν ἔχω νὰ ἐξοδεύσω, διὰ νὰ σὲ κρύψω εἰς κανὲν μέρος· διὰ τοῦτο υἱέ μου αὔριον ἀφοῦ σὲ βάλω πολλὰ πρῶι εἰς τὸ ἄλογον, θέλω σὲ φέρει εἰς τὸ χωρίον τὸ ὀνομαζόμενον Κεραμίδι καὶ ἐγὼ ἐπιστρέψας, θέλω φορτώσει ἀπὸ τὴν Κάρλα ὀψάρια, διὰ νὰ μὴ λάβωσιν οἱ ἄνθρωποι ὑποψίαν, ὅτι σὲ ἐφυγάδευσα».

Ὁ πατὴρ φυγαδεύει τὸν υἱὸν του εἰς τὸ Κεραμίδι

Ἀφοῦ λοιπὸν ἔφερε τὸν υἱὸν του εἰς τὸ Κεραμίδι, λέγει εἰς αὐτόν: «Ἐπινόησον, ὅποιον τρόπον δυνηθῆς, υἱέ μου, διὰ νὰ μεταβῆς εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐγὼ δὲ ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν, τίς οἶδε πῶς θέλω εὔρει τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, ἐπειδὴ οἱ Ἀγαρηνοὶ ὡς ἔμαθον, συνήθροισαν ξύλα διὰ νὰ μᾶς καύσωσιν εἰς τὸ Βελεστίνον, διὰ τοῦτο ἄς ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν Χριστόν».

Ταύτην τὴν ψυχωφελῆ συμβουλὴν πατρικῶς διδοὺς εἰς αὐτόν ὁ πατήρ του ἀνεχώρησε μετὰ δακρύων, φθάσας δὲ εἰς τὴν Κάρλαν καὶ φορτώσας ὀψάρια,

ἐπέστρεψε εἰς τὸ Βελεστῖνον καὶ ἤρχισε νὰ πωλῇ τὰ ὀψάρια. Μόλις δὲ ἔφθασε νὰ κηρύξῃ «Πάρτε ὀψάρια» ἰδοὺ καὶ ἔρχονται ὑπηρέται τοῦ κριτοῦ καὶ τὸν ἔβαλον διὰ προσταγῆς του εἰς τὸν φάλαγγα. Αὐτὸς δὲ διὰ νὰ δικαιωθῇ καὶ ἐπομένως νὰ ἀποφύγῃ τοὺς ραβδισμοὺς τοῦ ἀνόμου αὐτοῦ κριτοῦ λέγει: «Τὶ μὲ δέρετε ἄδικα; Ἐγὼ τὸ παιδί μου ἀπὸ ἐσᾶς τὸ ζητῶ, ἐὰν καὶ ἐτούρκισεν». Ἀκούσαντες δὲ τοῦτο οἱ περὶ τὸν κριτὴν τὸν ἀπέλυσαν ἀμέσως καὶ τὸν ἄφησαν ἀνενόχλητον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ δύο ἡμέρας ἐκίνησε δίκην ὁ πατὴρ τοῦ Ἁγίου ζητῶν τὸν υἱὸν του ἀπὸ τὸν κριτὴν, ἐκεῖνος δὲ ἀμηχανῶν διὰ τοῦτον τὸν πειρασμὸν εἰς τὸν ὅποιον περιέπεσεν ἀνελπίστως, λέγει ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ: «Μπρὲ Ρωμιὲ ἐνῶ σὺ ἐφυγάδευσες τὸ παιδί, ζητεῖς καὶ κρίσιν ἀπὸ ἐμέ;». Καὶ τότε θυμωθεὶς ὁ βάρβαρος ὕβρισεν αὐτόν, σπρώχνων καὶ δέρων ἀσπλάχνως καὶ οὕτω κακῶς ἀπεδιώξεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κριτηρίου ἐκείνου τῆς ἀνομίας. Καὶ τὰ μὲν τοῦ πατρὸς οὕτως ἠκολούθησαν.

Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ Κεραμίδι, ἔτυχε κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ, νὰ ἔχῃ ὁ πατὴρ τοῦ Ἁγίου μίαν θείαν καλογραῖαν, Σοφίαν ὀνομαζομένην. Ἐκείνη παραλαβοῦσα τὸν Ἅγιον, φέρει αὐτὸν εἰς μίαν οἰκίαν, ὅπου διέτριβον κτίστες, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμίσθωσεν αὐτὸν διὰ νὰ μεταφέρῃ λάσπην καὶ πέτρας κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν κτιστῶν.

Ὁ Νικόλαος εἰς τὴν Κρήτην

Οἱ τεχνῖται τελειώσαντες τὴν ἐργασίαν εἰς τὸ Κεραμίδι ἐκάθηντο ἄργοι. Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἔτυχε καὶ ἓνα καράβι, Θεοῦ οἰκονομία, κάτω εἰς τὸν λιμένα τοῦ Καμάρι. Ἐμβάντες εἰς αὐτὸ ἅπαντες ἦλθον κατ' εὐθείαν εἰς Κρήτην, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Νικόλαον.

Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν Κρήτην δουλεύοντες οἱ τεχνῖται, ἔδερον ἀπανθρώπως τὸν Ἅγιον μίαν δὲ ἡμέραν τόσον τὸν ἐρράβδισαν, ὥστε καὶ τὸν ἐκυνήγουν ἐκ τῆς οργῆς των ἕως τὸ ἡμισυ τῆς ὥρας. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἐκυνήγουν αὐτόν, ἔπεσεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἁγίου ἡ σκούφια του καὶ ἐχάθη· ἐπιστρέψας δὲ πάλιν μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς τεχνίτας καὶ μὴ ἔχων τι νὰ φορέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀντὶ σκούφια ἔκοψε τὸ ἐν μανίκιον τοῦ ὑποκαμίσου του καὶ οὕτω μὲ τὸ ἀποκοπὲν ἐκεῖνο μανίκιον ἔδεσε μὲ σχοινίον ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀνοικτὸν τὸ ἐφοροῦσεν ὡς σκούφον. Οὕτω διάγων ἐκεῖ ὁ Ἅγιος καὶ καθ' ἐκάστην σκληρῶς ραβδιζόμενος ὑπὸ τῶν κτιστῶν διέτριπεν ἕως τρεῖς μῆνας εἰς τὴν συνοδείαν αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ μίαν ἡμέραν τὸν ἔδειραν πάλιν σκληρά, τί τὸ ἐντεῦθεν; Λαμβάνει καὶ αὐτὸς μίαν ὀκᾶν ἄλευρον, ὅπου τὸ εἶχον οἱ τεχνῖται καὶ φυγῶν ἀπὸ αὐτοὺς εἰσῆλθεν εἰς ἓν δάσος καὶ κρυβεὶς ἐκεῖ ἐζύμωσε τὸ ὀλίγον αὐτὸ ἄλευρον καὶ πλάσας δώδεκα κουλούρια τὰ ἔψησεν. Ἐκάθησε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἡμέρας δώδεκα, ἕως ὅτου ἔφαγεν ἐκεῖνα τὰ κουλούρια.

Ἐπειτα δὲ βιασθεῖς τὸ μὲν ὑπὸ τῆς πείνης, τὸ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἐλθὼν εἰς ἓν ἐξωκκλήσιον, εὔρεν ἐκεῖ ἱερέα τινὰ λειτουργοῦντα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ὁ ἱερεὺς ἰδὼν τοῦτον οὕτω πως ἔχοντα, ἠρώτησεν αὐτόν: «Πόθεν εἶσαι τέκνον μου; καὶ πῶς εἶσαι οὕτως ἀνεπιμέλητος καὶ ταλαιπωρημένος;». Ὁ δὲ Ἅγιος πρῶτον ποιήσας μετάνοιαν, ἕως ἐδάφους τῆς γῆς πρὸς τὸν ἱερέα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἤρχισε ἔπειτα νὰ ἐξιστορῇ μετὰ δακρύων τὰ συμβάντα του. Τότε ὁ ἱερεὺς ἄκουσας ὅλην τὴν ἐλεεινὴν συμφορὰν του, στενάξας ὡς ἔπρεπε καὶ δακρύσας εἶπε: «Παῦσον τέκνον μου καὶ μὴ θρηνηῖς καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ εἶχον υἱὸν μονογενῆ, ὅστις πρὸ πέντε ἡμερῶν ἀπέθανε, διὰ τοῦτο, ἂν ἀγαπᾷς, θέλω σὲ υἰοθετήσῃ διὰ παραμυθίαν». Ὁ δὲ Ἅγιος παρ' ἐλπίδα ἀκούσας ταῦτα ἐχάρη, ὡς ἀξιώθεις Θεόθεν νὰ εὔρη τοιοῦτον ἱερέα ψυχοπατέρα.

Τούτου δὲ γενομένου, λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖνος ὁ θεοφιλέστατος ἱερεὺς καὶ δοὺς εἰς τὰς χεῖρας του τὰ ἱερά του, ἦλθαν ὁμοῦ εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου καὶ ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ ἐναγκαλισαμένη αὐτόν, κλαίουσα τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, ὑπεδέχθη αὐτόν ὡς ἄλλον υἱόν της, τὸν ὅποιον ἠγάπα καὶ περιεποιεῖτο. Ἐκεῖ ἤρχισε νὰ μανθάνῃ τὴν ὑφαντικὴν τέχνην, διότι ὁ ἱερεὺς ἐγνώριζε νὰ ὑφαίνει ἀλατζάδες καὶ νὰ πλέκη γαϊτάνια, τὰ ὅποια ἐκεῖνος μαθῶν ὡς ἀγγίνους εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἐδούλευσε τὸν ψυχοπατέρα του ἀόκνως.

Ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τρεῖς χρόνους ἐτελεύτησεν ἐν Κυρίῳ ἐκεῖνος ὁ Χριστομίμητος ἱερεὺς, ἐγένετο δὲ καὶ πείνα μεγάλη τότε κατὰ τὴν Κρήτην, εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ θετὴ μήτηρ του: «Νῖκο, ἐπειδὴ ὁ παπᾶς μας ἀπέθανεν, ἐγὼ δὲ ἔχω δύο κοράσια, διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι, παιδί μου, νὰ σὲ θρέψω διὰ τὴν ἀπορίαν καὶ ἔλλειψιν, τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων· ὕπαγε λοιπὸν ὅπου ὁ Θεὸς σὲ φωτίσει».

Τότε ὁ Ἅγιος κλαύσας πικρῶς καὶ βαλὼν μετάνοιαν εἰς τὴν ψυχομητέραν του, ἀνεχώρησεν ὀδυρόμενος. Περιπλανώμενος δὲ ὧδε κακεῖσε, εὔρε νέον τινά, καὶ συμφιλιωθέντες ὠμίλουν περὶ ψυχῆς. Ὁ Ἅγιος μεταξὺ τῶν ἄλλων ψυχοφελῶν λόγων, εἶπε καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἐγὼ ἀδελφέ μου ἔχω πολὺν πόθον διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Ἀγιώνυμον Ὅρος, ἵνα ἱστορήσω καὶ προσκυνήσω τὰ βασιλικά ἐκεῖνα εὐαγῆ Μοναστήρια καὶ τοὺς ἐκεῖ ὀσίους πατέρας, τοὺς διὰ Χριστὸν ἐν νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ ἄλλαις θεαρέστοις κακοπαθείαις τὸ σῶμα αὐτῶν καταθλίβοντας καὶ ταλαιπωροῦντας». Καὶ ἀπεκρίθη ὁ φίλος του πρὸς αὐτόν:

«Καὶ ἐγὼ ἀδελφέ ἐπιθυμῶ τὴν προσκύνησιν τοῦ Ἁγίου Ὅρους, διότι ὡς ἀκούω ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ πνευματικοὶ πατέρες ἔμπειροι καὶ προορατικοὶ Μοναχοί, ἐνῶ τοιοῦτοι πατέρες ἐνάρετοι εἰς τὸν κόσμον σπανίως φαίνονται».

Μοναχὸς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καρακάλλου

Συμφωνήσαντες καὶ οἱ δύο εἰσῆλθον εἰς πλοῖον καὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Κρήτην καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, Θεοῦ βοηθεία, κατευωδόθησαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, κατὰ τὸν λιμένα τὸν καλούμενον Δάφνην. Ἐκεῖθεν δὲ ἀνέβησαν εἰς τὴν σκῆτην τῶν Καρυῶν, ὅπου ὁ Ἅγιος διαχωρισθεὶς ἀπὸ τοῦ συνοδοιπόρου του περιῆλθεν ὅλον τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἰς προσκύνησιν τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων καὶ τῶν λοιπῶν ἀσκητηρίων.

Ἐρευνοῦσε δὲ παντοῦ διὰ τὰ εὔρη ἔμπειρον πνευματικὸν διὰ τὴν ἐξομολόγησιν του καὶ μετάληψιν τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, διότι κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ διαμονὴν του, πρὸς οὐδένα πνευματικόν, οὔτε καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ψυχοπατέρα του ἐξομολογήθη τὴν ἁμαρτίαν του, φοβούμενος δῆθεν μήπως μαθῶν ὅτι ἦτο Τοῦρκος, ἤθελε τὸν βδελυθῆ καὶ ἀποδιώξῃ καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἀχράντων μυστηρίων κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας ἤθελε ἐμποδίσῃ. Προσποιούμενος καὶ ἐτοιμαζόμενος διὰ τὴν Κοινωνίαν, ὅμως δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ διὰ τὸ ἀνεξομολόγητον τῆς ἁμαρτίας του.

Τέλος πάντων οὕτω περιερχόμενος, ἔφθασε μετὰ τὴν περιόδον του καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἁγίων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τὴν καλουμένην τοῦ Καρακάλλου. Ἐκεῖ δὲ θεωρήσας τὸ ἥσυχον τοῦ τόπου καὶ τὸ κατανυκτικὸν καὶ τὴν καλλονὴν τοῦ Μοναστηρίου, ἔμεινεν εἰς τὴν συνοδείαν τῶν ἐκεῖσε Πατέρων, ὅπου καὶ τῆς Ἱερᾶς ἐξομολογήσεως κατὰ τὸν πόθον του καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὴν περὶ τῶν ἀρνησιχρίστων διάταξιν τῆς Ἐκκλησίας ἀξιωθεὶς, οὕτω μετὰ κατανύξεως καὶ συντετριμμένης καρδίας ἐκοινώνησε τῶν θείων Μυστηρίων.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἔλαβε καὶ τὸ μέγα καὶ Ἀγγελικὸν σχῆμα πρὸς περὶ σσοτέραν προθυμίαν καὶ ἄσκησιν τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, μετονομασθεὶς Γεδεών, ἐφησυχάζων καὶ κλαίων διαπαντὸς τὴν προτέραν του ἀνομίαν, μετ' ἄκρας ὑποταγῆς καὶ ἀσκήσεως.

Βλέποντες δὲ οἱ πατέρες τοῦ Μοναστηρίου τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ καὶ ὑπακοὴν εἰς πάντα τὰ προστάγματα τοῦ προεστῶτος καὶ τῆς λοιπῆς ἀδελφότητος, ἀποκατέστησαν αὐτὸν νεωκόρον, ἤγουν ἐκκλησιάρχην πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ φιλοκαλίαν τοῦ πανσέπτου Ναοῦ.

Ἐκεῖ δὲ ἐνασκούμενου τοῦ Ἁγίου τίς δύναται νὰ διηγηθῆ τὰς νηστείας του, τὰς γονυκλισίας του, τὰς ἀγρυπνίας του, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνάς του; Μόνον ὁ καρδιογνώστης Θεὸς γινώσκει ἀκριβῶς ταῦτα· διότι μετὰ τῶν ἄλλων ἀσκήσεων καὶ ἀγώνων τοὺς ὁποίους μετεχειρίζετο πρὸς τῆξιν καὶ κακουχίαν τοῦ σώματός του, λέγουσιν ὅτι εἶχε καὶ μίαν τανάλιαν διὰ τῆς ὁποίας δάκνων τὰς σάρκας του, κατέκοπτεν αὐτὰς ἀφειδῶς, πρᾶγμα τῷ ὄντι ἄξιον φρίκης! Ὁ ζῆλος αὐτοῦ δὲν ἦτο ὀλιγώτερος τῶν παλαιῶν ἀσκητῶν. Οὕτω λοιπὸν ὑπηρετῶν καὶ εὐτρεπίζων ἀόκνως τὸν θεῖον ἐκεῖνον Ναὸν καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀγωνιζόμενος, διέτριπεν ἐκεῖ εἰς τὸ Μοναστήριον χρόνους τριάκοντα πέντε.

Ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτων τῶν τριάκοντα πέντε ἐτῶν, ἐν ἔτει 1797 Ἰουνίου 6 διωρίσθη παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, οὔσης τότε ἰδιορρύθμου, μετὰ τοῦ προηγουμένου Γαβριὴλ εἰς τὸ ἐν Μαργαρίταις Ρεθύμνου Κρήτης Μετόχιον τῆς θείας Μεταμορφώσεως, διὰ μίαν ἐξαετίαν, ὅθεν καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, ἠργάζετο τὸ μέλι τῆς Μοναχικῆς ζωῆς ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ καὶ ἀκατακρίτῳ συνειδότη φροντίζων διὰ τὴν σωτηρίαν του. Σώζεται δὲ καὶ τὸ ὑποσχετικόν του μετὰ τὰς ἰδίας ὑπογραφὰς ἀμφοτέρων, τοῦ τε Ἁγίου Γεδεῶν καὶ τοῦ Προηγουμένου Γαβριὴλ εἰς τὴν Ἱερὰν ταύτην Μονήν.

Λαμβάνει ἀπολυτήριον διὰ τὴν Σκήτην

Εἰς τὰς 7 Ἀπριλίου 1806 ἔλαβεν ἀπολυτήριον γράμμα διαλαμβάνον τὰ ἐξῆς: «Διὰ τοῦ παρόντος ἐνσφραγίστου καὶ ἀποδεικτικοῦ ἡμῶν γράμματος, δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ προεστῶτες καὶ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Καρακάλλου ὅτι, ἐπειδὴ ὁ συνάδελφος ἡμῶν κύρ Γεδεῶν, ἰδίᾳ του γνώμη καὶ προαιρέσει παρεκάλεσεν ἡμᾶς θερμῶς διὰ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, ὅπως τοῦ δώσωμεν τὴν ἄδειαν νὰ πηγαίη εἰς τὸ Καυσοκαλύβι, ἢ εἰς ἄλλην Σκήτην, διὰ νὰ ἀναπαυθῆ, κλαίων τὰς ἀμαρτίας του καὶ ἡμεῖς βλέποντες τὸν ἔνθεον ζῆλον του καὶ τὸ ἅγιον ἔργον, ὅπου μᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσωμεν εἰς κανένα ἀμάρτημα, τοῦ ἐδώσαμεν τὸ παρὸν μας, ἐνσφράγιστον ἀπολυτήριον γράμμα, διὰ νὰ πηγαίη νὰ ἡσυχάσῃ εἰς ὁποίαν Σκήτην ἤθελεν ἀναπαυθῆ καὶ νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ ἡμᾶς ἀκαταζήτητος, ὡσὰν ὁποῦ ἀνωτέρω δηλοποιοῦμεν ζητεῖ τὴν σωτηρίαν του, ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς νὰ μὴ ἔχη ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι λόγον ψιλὸν διὰ τὸ ἱερόν μας Μοναστήριον, ἀλλ' οὔτε μέρος παραπόνου, ὡσὰν ὁποῦ ἐκ προαιρέσεώς του ἐζήτησε τὸ παρὸν μας ἀπολυτήριον γράμμα χωρὶς νὰ διωχθῆ παρ' ἡμῶν καὶ ἄς ἔχη τὸ ἐλεύθερον, νὰ πηγαίη εἰς ὁποίαν Σκήτην θέλει. Διὸ ἐδόθη τὸ παρὸν μας εἰς ἔνδειξιν. αὐς' (1806) Ἀπριλίῳ 7. Ἄπαντες οἱ Προεστῶτες καὶ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου».

Μὴ ἀναπαυθεὶς δὲ εἰς ἄλλο μέρος ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν μετάνοιάν του, φέρων ὀπίσω καὶ τὸ ἀπολυτήριον τοῦτο γράμμα.

Φεύγει διὰ τὸ μαρτύριον

Ἐπειτα ἀπὸ παρέλευσιν τοσούτων χρόνων, ἀφοῦ ἤκουσε πολλὰς ψυχοφελεῖς ἀναγνώσεις καὶ βίους Ἁγίων Μαρτύρων προτρεπτικοὺς εἰς τὸ Μαρτύριον καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων περιέπεσον, ὡς καὶ αὐτός, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ παράπτωμα τῆς ἀρνήσεως τῆς εἰς Χριστὸν Πίστεως καὶ πάλιν ἐγερθέντες ὁμολόγησαν ἐνώπιον Βασιλέων καὶ τυράννων, τὸν ὑπ' αὐτῶν ἀρνηθέντα Χριστόν,

Θεὸν ἀληθινὸν καὶ σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἤναγεν ἀπὸ θεῖον ἔρωτα καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ μαρτυρίου.

Ὅθεν ἄνευ ἀναβολῆς τινὸς καὶ δισταγμοῦ, ἀναχωρήσας γνώμη καὶ ἀδεία τοῦ προεστῶτος ἀπὸ τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον τοῦ Καρακάλλου καὶ ἐφοδιασθεὶς πρότερον διὰ τῶν εὐχῶν τῶν πατέρων, ὤρμησεν εἰς Ζαγορὰν τοῦ Πηλίου, ὅπου προσεποιεῖτο ὁ μακάριος, ὡς ἄλλος Συμεών, τὸν διὰ Χριστὸν σαλόν.

Οὕτω λοιπὸν πολιτευόμενος καὶ περιφερόμενος τῆδε κακεῖσε, ἔφθα σε καὶ εἰς τὸ Βελεστῖνον, ὅπου ἐξώμοσε. Κατὰ δὲ τὴν Μεγάλην Πέμπτην φορῶν εἰς τὴν κεφαλὴν του στέφανον ἀπὸ τριαντάφυλλα καὶ ἄλλα λουλούδια καὶ προσποιούμενος ὡς εἶπομεν τὸν σαλόν, καὶ τοιουτοτρόπως διαβάς ἐκεῖνον τὸν δρόμον τῆς γειτονίας, ὅπου εὐρίσκετο ἡ οἰκία τοῦ Τούρκου ἐκείνου, τοῦ ὑποσκελίσαντος αὐτὸν εἰς τὴν πλάνην καὶ γνωρίσας αὐτήν, ἔκρουε τὴν θύραν μετὰ μεγάλων πετρῶν, τοσοῦτον σφοδρῶς, ὥστε θὰ τὴν κατασυνέτριβεν, ἐὰν αἱ δοῦλαι δὲν ἤνοιγον αὐτήν.

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀγαρηνοῦ παρουσιάζεται εἰς αὐτὸν ἐκεῖνος δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἠρώτησε: «Τὶ ζητεῖς Καλόγηρε καὶ πῶς ἔχεις τόσα λουλούδια εἰς τὴν κεφαλὴν σου;» Καὶ ὁ Ἅγιος: «Δὲν μὲ γνωρίζεις;». «Πρώτην φορὰν σὲ βλέπω», ἀπεκρίθη ὁ Ἀγαρηνός, «καὶ ἀπορῶ διατὶ εἶσαι εἰς αὐτὴν τὴν ἀθλίαν καὶ ἐλεεινὴν κατάστασιν». Λέγει ὁ Ἅγιος: «Εγὼ εἶμαι ὁ Νικόλαος, ὁ ὑπὸ σοῦ ἀπατηθεὶς εἰς τὴν ἀσέβειαν διὰ τὸ ἀτελὲς τῆς ἡλικίας μου καὶ ἀρνηθεὶς τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν μου. Ἐγὼ ὁμως πάλιν Χριστιανὸς εἶμαι καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ἐνῶπιόν σου ὁμολογῶ καὶ διὰ τοῦτο ἤδη παρουσιάσθην, διὰ νὰ μοῦ ἀποδώσης ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μὲ ἀπεστέρησας. Φέρω τὴν σάρκα περιτετημένην, ἡ ὁποία ἔχει τὴν σφραγίδα τοῦ σατανά καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθην νὰ παρρησιασθῶ σήμερον, διὰ νὰ διαλεχθῶμεν ἀμφοτέρου».

Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀσεβὴς τρέχει εὐθέως εἰς τὸ κριτήριον καὶ οἱ ἀποσταλέντες ἤρπασαν τὸν Ἅγιον καὶ παρέστησαν αὐτὸν εἰς τὸν κριτὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Ὁ Ἅγιος προσευχόμενος καὶ φορῶν ἐκεῖνον τὸν ἐξ ἀνθέων στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν του καὶ δύο κόκκινα αὐγά βασιτάζων εἰς τὰς χεῖρας του, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κριτοῦ, ἐγχειρίζει αὐτὰ εἰς αὐτὸν καὶ λέγει: «Χριστὸς Ἄνεστη κριτὰ καὶ εἰς ἔτη πολλά». Ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς καὶ νομίσας αὐτὸν ὡς φρενόληπτον λέγει: «Σαλὸς εἶσαι μπρὲ τρελλοπαπᾶ ἢ προσποιεῖσαι τοῦτον τὸν τρόπον;». Ὁ δὲ Ἅγιος οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ἐσιώπα. Ὁ κριτὴς λέγει πρὸς τοὺς ὑπηρέτας: «Φέρετε εἰς αὐτὸν ἓνα καφέ». Καὶ οἱ ὑπηρέται ἐψήσαντες αὐτὸν προσέφερον εἰς τὸν Ἅγιον. Αὐτὸς δὲ ἐζήτησε παρὰ τοῦ κριτοῦ ταμβάκον, ἐκεῖνος δὲ ἐκβαλὼν τὴν ταμβακέραν του, ἀργυρὰν οὔσαν, προσέφερεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἅγιον. Τοῦ δὲ ἁγίου δεξαμένου αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας καὶ θεωροῦντος αὐτὴν ἰκανὴν ὄραν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ κριτὴς: «Βλέπεις πόσα ὠραῖα πράγματα ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Μουσουλμάνοι καὶ ἐσὺ ὁ ὁποῖος ἔχεις τόσους χρόνους εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Μουσουλμάνων τολμᾶς σήμερον νὰ λέγῃς πῶς ὑπάρχεις Χριστιανὸς καὶ βλασφημεῖς τὴν θρησκείαν μας, τὴν ὡς αὐτὴν τὴν ἀργυρὰν ταμβακέραν ἐξαστράπτουσας;».

Ὁ Ἅγιος ἀπήντησε πρὸς τὸν κριτὴν: «Ἀληθῶς εἶπας πὼς ἡ θρησκεία σας ἀστράπτει ὅπως ἡ ταμβακέρα σου, διότι ὅσον αὐτὴ ἐξῶθεν ἐξαστράπτει, τόσον ἐσῶθεν μαυρίζει καὶ καταβρωμᾷ. Κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ἡ θρησκεία σου, ἡ ὁποία φαίνεται ἐξῶθεν ἀστράπτουσα, ἂν ὁμως ἀνοίξης αὐτὴν μαύρην, βρωμερὰν καὶ ἐβδελυγμένην καθὼς τοῦτο εἰς ἐμὲ ὑπάρχει γνωστὸν καὶ ἀναμφίβολον».

Ταῦτα λέγοντος τοῦ Ἁγίου ἰδοὺ προσέφερον πρὸς αὐτὸν οἱ ὑπηρέται τὸν καφέ καὶ ἐκεῖνος παρευθὺς ἀρπάσας αὐτὸν ἐκ τοῦ δίσκου ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κριτοῦ. Ἐκείνου δὲ θυμωθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ πῦρ πνέοντος, διὰ προσταγῆς του ἤρπασαν αὐτὸν οἱ ὑπηρέται σπρώχνοντες καὶ δέροντες αὐτὸν τὸν κατεβίβασαν κακὴν κακῶς καὶ ἀπεδίωξαν ἐκ τοῦ κριτηρίου καὶ περισσότερον δὲν ἤθελον νὰ τὸν τιμωρήσουν ἢ νὰ τὸν θανατώσουν, νομίζοντες αὐτὸν ὡς φρενόληπτον.

Ὁ Ἅγιος φεύγων ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς ἓν τζαμίον καθ' ὃν καιρὸν ἐξήρχετο μία τῶν επισήμων γυναικῶν τῶν Ἀγαρηνῶν μετὰ τεσσάρων θεραπαινίδων της. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἅγιος τὴν ἐσπρωξε καὶ τὴν κατεφρόνησε μεγάλως καὶ μετὰ τῶν ποδῶν του κατελάκτισεν αὐτὴν τόσον, ὥστε ἔρρευσε αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα της. Καὶ τοῦτο ὡς φαίνεται ἔκαμεν ὁ Ἅγιος διὰ νὰ ἐξάψη τὸν θυμὸν τῶν Ἀγαρηνῶν κατ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐφώναζον αἱ θεραπαινίδες ἔφθασε πλῆθος Ἀγαρηνῶν, ἄλλοι μὲν μετὰ ζύλων, ἄλλοι δὲ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ἄλλοι μετὰ λίθων, ἅπαντες ἐκτύπων τὸν Μάρτυρα, ἕως ὅτου ἤμιθανῆ αὐτὸν καταστήσαντες ἀνεχώρησαν.

Τότε οἱ Χριστιανοὶ μετεκόμισαν αὐτόν, οὕτως ἔχοντα, εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ταμπιγλή, μίαν ὥραν ἀπέχον ἐκ τοῦ Βελεστίνου, ὅπου κατῴκει ἡ ὑπανδρος ἀδελφὴ τοῦ Ἁγίου ὀνομαζομένη Δάφνη. Ἐκεῖ δὲ φέροντες τὸν Ἅγιον, ἔδεσαν τὰς πληγὰς του καὶ ἄλλα πρὸς θεραπείαν ἐποίησαν. Ἔμεινε δὲ ἄρρωστος καὶ κλινήρης ἐξ ἐκείνου τοῦ ραβδισμού μῆνας τρεῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀναλαβὼν περιεπάτει μικρόν.

Κατὰ συγκυρίαν δέ, ἐπειδὴ διέβαινον ἐκεῖθεν τρεῖς στρατιῶται τοῦ Βελῆ Πασᾶ, οἱ δημογέροντες τοῦ χωρίου ἐξενοδόχησαν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἁγίου. Ὁ Ἅγιος ὡς διψῶσα ἔλαφος παρρησιάζεται ἐνώπιον αὐτῶν. Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν λέγει: «Πῶς τολμᾷς καλόγηρε μὴ ὦν τέλειος Χριστιανὸς νὰ λέγῃς τοιαύτας ὁμιλίας;». Καὶ ὁ Ἅγιος: «Καὶ ἐσὺ εἶσαι τέλειος Τοῦρκος;». «Ναί» ἀπεκρίθη. Ὁ Ἅγιος πάλιν λέγει: «Εἴαν εἶσαι τέλειος Τοῦρκος, ἄπλωσον τὴν χειρὰ σου νὰ βάλω ἐπ' αὐτῆς φωτίαν καὶ ὅταν καρτερήσῃς, θέλω πιστεύσει εἰς τὴν θρησκείαν σου». Ὁ δὲ στρατιώτης λέγει: «Καὶ ἐάν ἐσὺ εἶσαι τέλειος καλόγηρος, ἄπλωσον τὴν χειρὰ σου καὶ δέξαι ἐπάνω τὸ πῦρ καὶ ἂν καρτερήσῃς, τότε ἐπ' ἀληθείας θέλομεν πιστεύσει εἰς τὴν πίστιν σου καὶ σὲ ὡς Χριστιανὸν θέλομεν γνωρίσει».

Ὁ Ἅγιος ἔστερξε τοῦτο μετὰ χαρᾶς καὶ ἀφοῦ ἠπλωσε τὴν δεξιάν του ἀτρόμως, ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος ἔλαβεν ἐν ἀναμμένον κάρβουνον καὶ ἔβαλεν αὐτὸ ἐπάνω αὐτῆς. Ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὡς ἄλλου τινὸς πάσχοντος, ὑπέμεινε τὴν δριμυτάτην ἐκείνην κατάφλεξιν τῆς χειρὸς του μεγαλοψύχως. Τοσοῦτον δὲ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατεφλέχθη, ὥστε ἐφουσκώθη τὸ κρέας ὅλον κυκλοειδῶς καὶ περιέκλεισε τὸ κάρβουνον ἐντὸς αὐτοῦ, οἱ

δὲ στρατιῶται ἰδόντες τὸ γενόμενον ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς πίστεως, λέγοντες: «Ρίψον κάτω τὴν φωτίαν καλόγηρε, μὴ ὄλως καῆς»· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἐδυσωπεῖτο.

Ἦτο δὲ παρῶν καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ἁγίου, ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Δάφνης, ὅστις ἀρπάσας ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἁγίου τὸ κάρβουνον τὸ ἔρριπεν κάτω. Ἐκεῖνος δὲ θυμωθεὶς διὰ τοῦτο, σηκώσας τὴν κεκαυμένην αὐτοῦ χεῖρα ἔδωκε τοσοῦτον σφοδρὸν ράπισμα εἰς τὸ πρόσωπόν του, ὥστε ἐκίνησε αἷμα ἀπὸ τὴν μύτην του καὶ ὄνειδιστικῶς λέγει πρὸς αὐτόν: «Πῶς τολμᾷς ἐσύ, ἐνῶ οὐδὲν ἔβαλες ἐπάνω τῆς χειρὸς μου, νὰ ἀπλώσης τὴν χεῖρά σου καὶ νὰ λάβῃς ἐκεῖνο ὅπου ἄλλος ἔβαλεν; Ἔπρεπε ὅστις ἔβαλε τοῦτο, ἐκεῖνος καὶ νὰ τὸ λάβῃ πάλιν». Οἱ δὲ στρατιῶται ἰδόντες τοῦτο τὸ παράδοξον καὶ θαυμάσαντες αὐτὸν διὰ τὴν καρτερίαν αὐτοῦ, ἀνεχώρησαν εἰς τὸν Τύρναβον.

Ἐπειδὴ ὁ Ἅγιος διέμεινε παλαιότερα εἰς ἓν χωρίον λεγόμενον Κανάλλια, ὅπου εἶχε ἓνα φίλον Χατζῆ Νικολὸν τὸ ὄνομα, ἀφοῦ ἔδεσε τὴν πληγωμένην αὐτοῦ δεξιὰν χεῖρα, ἐπορεύετο εἰς τὰ Κανάλλια εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου του. Αφοῦ δὲ ἔφθασε εἰς τὸ χωρίον αὐτὸ καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος Χριστιανοῦ: «Διατὶ πάτερ Γεδεῶν ἔχεις τὴν χεῖρα σου δεδεμένην;», ἀποκριθεὶς φαιδρῶ τῷ προσώπῳ εἶπεν: «Εγὼ χθὲς ἐδοκιμαζόμενην δι' αὐτῆς, ἀλλὰ ὡς φαίνεται πολλὰ ἔχει νὰ πάθῃ αὐτὴ ἢ χεῖρ». Ταῦτα εἰπὼν, ἦλθεν εἰς τὸν ρηθέντα φίλον του, πρὸς τὸν ὁποῖον διηγήθη πάντα ὅσα συνέβησαν εἰς αὐτόν.

Οὗτος ὁ Χατζῆ Νικολὸς πολὺ παρεκίνει καὶ ἐνθουσίαζε τὸν Ἅγιον εἰς τὸ μαρτύριον, ὑπενθυμίζων αὐτόν καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσαντας διὰ τὸ αὐτὸ αἷτιον. Πολλὰ καὶ διάφορα μέσα μετεχειρίζετο πρὸς ἐρεθισμόν τῶν Τούρκων. Ἀλλὰ αὐτοὶ μὲν κατ' ἀρχὰς δὲν ἠρεθίζοντο, ἀλλ' ἐθώπευον αὐτόν, ἴσως καὶ ἀκουσίως εἰς τοῦτο, τοῦ Κυρίου μὴ συγχωροῦντος ἀκόμη διὰ τὸ μαρτύριον.

Εἰς τὰ ἀνώτερα μέρη τοῦ Βελεστίνου, ἕως μίας ὥρας ἀπόστασιν ὑπάρχει σπήλαιον, ὅπου ὁ Ἅγιος ἀπερχόμενος ἐκεῖ καθυσύχαζεν ἐνασκούμενος καὶ ὡς εἰς παλαίστραν κατὰ τῶν δαιμόνων ἀγωνιζόμενος. Πόσους δὲ πνευματικούς ἀγῶνας, παννουχίδας καὶ ἄλλας ἀσκήσεις ἐτέλεσεν ἐκεῖ, ὁ Θεὸς οἶδε. Κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ εἰρημένον χωρίον Κανάλλια ὑπάρχει βάλτος καὶ ἔχει πολλὰ ψάρια, ἀντίπερα δὲ αὐτοῦ εἶναι σκάλα ὀνομαζόμενη Πέτρα. Ἐκεῖ οἱ ψαράδες ἀλιεύοντες ἐπώλουν τὰ ψάρια. Ἐπειδὴ δὲ διέμεινε ἐδῶ καὶ κάποιος παντοπώλης, Ἰωάννης τὸ ὄνομα, φίλος ὑπάρχων αὐτοῦ, διὰ τοῦτο πολλάκις, ὅταν ἐπαρρησιάζετο εἰς τὸ μαρτύριον καὶ δὲν κατηξιοῦτο τοῦ ποθομένου, προσήρχετο εἰς αὐτόν τὸν εἰλικρινῆ φίλον του, καὶ ἠσύχαζεν ἐν προσευχαῖς καὶ νηστεῖαις καὶ ἄλλαις κακουχίαις. Ἐκεῖ δὲ τι μετεχειρίζετο ὁ γενναῖος ἀθλητῆς τοῦ Χριστοῦ; Ἐφορτώνετο εἴκοσι ἕως τριάκοντα ὀκάδες ψάρια, ἕως δύο ὥρῶν διαστήματος εἰς τὰ περὶχωρα τοῦ κάμπου καὶ διεμοίραζεν αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς. Μετήρχετο λοιπὸν καθ' ὅλην τὴν ἐκεῖ παραμονὴν του τοῦτο τὸ θεοφιλὲς ἔργον. Ἀλλὰ ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον.

Ἐπιστρέφει εἰς τὴν μετάνοιάν του καὶ πληροφορεῖται περὶ τοῦ μαρτυρίου του

Παρρησιασθεὶς πολλάκις ὁ Ἅγιος εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, διψῶν τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον, πρὸς ἐξάλειψιν τῆς πρότερον ὑπ' αὐτοῦ γενομένης ἀρνήσεως, δὲν ἠξιώνετο τοῦ ποθοῦμενου σκοποῦ του. Λυπηθεὶς σφόδρα διὰ τοῦτο ἐπανέρχεται διὰ ξηρᾶς εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ὁδοιπορίαν του δὲν ἔπαυε νὰ δίδῃ ἀφορμὰς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του, ἀλλ' ἴσως δὲν ἦτο ἀκόμη θέλημα Θεοῦ. Ἐπιστρέφει εἰς τὴν μετάνοιάν του καὶ διέμεινεν ἐκεῖ ἕνα χρόνον ἀκόμη τὴν αὐτὴν πολιτείαν διάγων. Καθὼς παρελάβομεν ἀπὸ αὐτόπτας ἀξιοπίστους δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ κεντούμενος ὑπὸ τοῦ θείου καὶ μαρτυρικοῦ ἔρωτος καὶ τῆς θείας ἀγάπης ἢ ὅποια ἔκαιε τὴν καρδίαν του.

Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καρακάλλου ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὴν διακονίαν τοῦ ἐκκλησιάρχου. Μίαν νύκτα, ὅπου προσήυχετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μόνος του κάτωθεν τοῦ Πολυελέου, ἀκούει ἄνωθεν φωνὴν ὡς ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορος λέγουσαν: «Ὅστις ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴν λαβῶν εὐλογίαν καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων πνευματικῶν καὶ βαλῶν μετάνοιαν εἰς τὸν προεστῶτα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, ὁρμῶν πρὸς τὴν Ζαγορὰν πάλιν καὶ εἰς τὸ Βελεστῖνον, παρρησιάζεται εἰς τὸ κριτήριον καὶ ὁμολογεῖ λαμπρᾶ τῇ φωνῇ τὴν εἰς Χριστὸν Πίστιν. Ἔνεκα τούτου πάλιν ραβδίζεται ἀνηλεῶς καὶ ἀποδιώκεται χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος.

Παραμένων ὁ μάρτυς σταθερὸς καὶ ἄκαμπτος εἰς τὸ φρόνημά του καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸν θεῖον πόθον τοῦ μαρτυρίου αἰσθανόμενος, ἔρχεται εἰς Ἀγριὰν καὶ παρρησιάζεται εἰς τὸν ἐκεῖ Διοικητὴν. Ὑβρίζει τὴν βδελυρὰν θρησκείαν του καὶ μετὰ πολλῆς παρρησίας ἐρεθίζει αὐτὸν εἰς τὸ νὰ τὸν θανατώσῃ διὰ τὸν Χριστόν. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἀμέσως γράφει πρὸς τὸν Βελῆ Πασσᾶ τοῦ Τυρνάβου παροτρύνων αὐτὸν κατὰ τοῦ Μάρτυρος καὶ ἐκθέτων ὅσα ἐβλασφήμει κατ' αὐτῶν περιφρονῶν τὴν θρησκείαν των.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀνεχώρησε ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὴν Ἀγριὰ καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Κανάλλια πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ φίλου του Χατζῆ Νικολοῦ. Ὁ δὲ ἡγεμὼν τοῦ Τυρνάβου ἀφοῦ ἔλαβε τὰ κατὰ τοῦ Ἁγίου γράμματα καὶ ἀνέγνωσεν αὐτά, ἐνεπλήσθη θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ εὐθὺς ἔστειλε δύο ὑπηρέτας εἰς Ἀγριὰν καὶ ἐζήτησε τὸν Ἅγιον. Ἐκεῖνοι δὲ μὴ εὐρόντες αὐτὸν ἐκεῖ, ἠρώτησαν καὶ ἔμαθον ἀκριβῶς, ὅτι μετέβη εἰς τὰ Κανάλλια καὶ ἀμέσως ἦλθον καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ. Ἐρωτήσαντες δὲ ποῦ εὐρίσκετο ὁ σαλὸς ἐκεῖνος Καλόγηρος, ἔδειξαν εἰς αὐτοὺς τὴν οἰκίαν ὅπου διέμεινεν ὁ Μάρτυς.

Ἀλλ' ἐπειδὴ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὁ Ἅγιος, περιέμενον αὐτὸν οἱ στρατιῶται καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον ἦλθεν ἠρώτησαν αὐτόν: «Σὺ εἶσαι καλόγηρος ὁ καταφρονητὴς τῆς ἡμετέρας θρησκείας;». Ὁ δὲ Ἅγιος ἀφόβως ἐπεκρίθη: «Ναὶ ἐγὼ εἶμαι καὶ δίκαιον ἔχω νὰ κηρύττω παρρησίᾳ τὴν πλάνην εἰς τὴν ὅποιαν εὐρίσκεσθε».

Καὶ ἐκεῖνοι εἶπον: «Τούτους τοὺς λόγους αὐριον, ὅταν παρουσιασθῶμεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, τότε νὰ τολμήσης νὰ τοὺς εἰπῆς». Ὁ δὲ Μάρτυς εἶπε: «Ὁ Χριστὸς μου θέλει μὲ ἐνισχύσει καὶ βοηθήσει καὶ περισσότερα τούτων νὰ ὁμολογήσω διαπρυσίως, ὅσα καὶ ἐσεῖς δὲν ἠκούσατε μέχρι τῆς σήμερον». Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνεχώρησε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῆ. Προσεκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Ἱερεῖς καὶ ἐτέλεσαν τὸ Ἅγιον Εὐχέλαιον καὶ τὸ πρῶν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ κατανύξεως. Ἐπειτα ἐπανῆλθεν ἐκεῖ ὅπου ἦσαν οἱ στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι παραλαβόντες αὐτὸν ἐκίνησαν πρὸς τὸν ἡγεμόνα.

Ὁδηγεῖται εἰς Τύρναβον καὶ ἀπολογεῖται εἰς τὸν Βελῆ Πασᾶ

Τότε καὶ ὅλος ὁ Χριστεπώνυμος λαὸς ἀκολουθοῦντες, λιτανεύοντες καὶ δεόμενοι τοῦ Θεοῦ μετὰ δακρῶν, ἐνθαρρύνοντες καὶ προτρεπόμενοι εἰς τὸ μαρτυρικὸν τέλος τὸν Ἅγιον, προέπεμψαν ἕως ἡμισείας ὥρας διάστημα. Ὁ δὲ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ἔλεγε πρὸς τοὺς παρεστῶτας: «Συγχωρήσατέ μοι, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς συγχωρήσει». Μετὰ δὲ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ ἐν ἀγαλλιάσει καρδίας. «Οἱ μάρτυρές σου Κύριε ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν σου τοὺς τυράννους καθεῖλον, ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση, αὐτῶν ταῖς ἰκεσίας Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Οἱ Χριστιανοὶ ἀκολούθως ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια προσδεχόμενοι τὸ ἀποβησόμενον καὶ ὁ Ἅγιος συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἔφθασε εἰς τὸν Τύρναβον. Ἐπαρρησιάσθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα Βελῆ Πασᾶν, ὁ ὁποῖος σοβαρῶς ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων: «Τὶ ἄνθρωπος εἶσαι; καὶ πόθεν κατάγεις; Τὶ ἀκούω περὶ σοῦ Καλόγηρε; ἂν ἐσὺ ἐπαγγέλεισαι τὴν μοναχικὴν πολιτείαν δὲν πρέπει οὕτω νὰ πολιτεύῃσαι».

Ὁ Ἅγιος δὲ μετὰ μεγάλης παρρησίας καὶ εὐτολμίας ἀπεκρίθη: «Εγώ, ὦ ἡγεμῶν, νέος ἔτι ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀπατηθεὶς ὑπὸ τινος τῶν Ἀγαρηνῶν, ἠρνήθην τὸν Ἰησοῦν μου Χριστὸν καὶ ἔγινα Τοῦρκος. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν καὶ μετανοήσας διὰ τοῦτο τὸ θεοστυγὲς καὶ ψυχόλεθρον ἁμάρτημα, κατέφυγον εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος διὰ νὰ κλαύσω ἀξίως τὴν ἁμαρτίαν μου. Εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπιπόνου ἐκεῖ παραμονῆς μου ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς μου ἐπέστρεψα ἐδῶ, διὰ νὰ ὁμολογήσω τὸν παρ' ἐμοῦ ἀνοήτως ἀρνηθέντα Ἰησοῦν μου Χριστόν, Θεὸν ἀληθινὸν μέχρι θανάτου πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ ρύπου τῆς ἀρνήσεως».

Ὁ δὲ ἡγεμῶν ἐκπλαγεὶς ἀπὸ τὴν πολλὴν παρρησίαν τοῦ Μάρτυρος ἐπρόσταξεν ἀμέσως νὰ τὸν κλείσουν εἰς τὸ δεσμοτήριον τῶν καταδικῶν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔστειλε καὶ προσεκάλεσε ἀπὸ τὴν Λάρισαν τοὺς ἐπισημότερους ὀθωμανοὺς. Ὅταν αὐτοὶ ἦλθον εἰς Τύρναβον, ἔφερον τὸν Ἅγιον πρὸς ἐξέτασιν, ὁ ὁποῖος παρουσία πάντων ὁμολόγησε ἀτρόμως τὸ παράπτωμα τῆς ἀρνήσεώς του καὶ τὴν μετὰ τοῦτο ἐγκάρδιον

μεταμέλειάν του.

Ἐκεῖνοι κατ' ἀρχὰς μετεχειρίσθησαν τὴν ἀλωπεκὴν ὑπόκρισιν καὶ τὰς συνήθεις κολακείας των, συμβουλευόντες δῆθεν καὶ ὑποσχόμενοι πρὸς αὐτὸν τὰς ἡδονὰς τούτου τοῦ κόσμου καὶ ἂν φυλάξῃ τὴν πίστιν των, νὰ ἀπολαύσῃ καὶ τὰ ἐν παραδείσῳ, κατὰ τὴν πεπλανημένην αὐτῶν θρησκείαν. Ὁ δὲ Ἅγιος λαμπρὰ τῇ φωνῇ ἐνώπιον πάντων ἀπεκρίθη: «Αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ὑπόσχεσθε εἰς ἐμένα νὰ τὰ ἔχετε ἐσεῖς, διότι εἶναι τοῦ κοσμοκράτορος, τοῦ πατρὸς σας διαβόλου». Διὰ νὰ τοὺς ἐρεθίσῃ περισσότερον λέγει πρὸς αὐτούς: «Ὁ ψευδοπροφήτης σας Μωάμεθ ἐσεληνιαζέτο καὶ ἦτο κασιδιάρης». Ὅθεν μὴ ὑποφέροντες τοιαῦτα νὰ ἀκούωσιν ἀπὸ στόματος ἐνὸς καλογήρου, διαπρίοντες τοὺς ὀδόντας, ἐκραύγαζον εἰς τὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Ἁγίου: «Θανάτωσον αὐτόν».

Διὰ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν ἔδωσε προσταγὴν νὰ ξυραφήσουν ὅλην τὴν κεφαλὴν του καὶ ἀφοῦ τὸν ἀπογυμνώσουν νὰ βάλουν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του κοιλίαν προβάτου, νὰ τὸν καβαλικεύσουν εἰς ἓνα ὄνον καὶ νὰ τὸν περιφέρουν εἰς ὅλους τοὺς δρόμους καὶ τὰς ῥύμας τοῦ Τυρνάβου, βαστάζοντα εἰς τὰς χεῖρας του τὴν οὐρὰν τοῦ ὄνου. Καὶ τούτων οὕτω γενομένων, ὁ μὲν μάρτυς χαίρων καὶ δοξολογῶν τὸν Θεόν, ἐσύρετο πανταχοῦ ἐμπαιζόμενος καὶ τὴν ὕβριν ταύτην ὡς τιμὴν λογιζόμενος.

Οἱ μὲν Ἀγαρηνοὶ βλέποντες τὸν Μάρτυρα ἀγαλλόμενον διὰ πάντα ταῦτα, ἐλυποῦντο καὶ ἐσκυθρόπαζον τὴν ἀπτόητον παρρησίαν αὐτοῦ αἰσχυρόμενοι. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἀπεναντίας ἦσαν περιχαρεῖς, ὡς καταξιωθέντες καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους αὐτῶν καιροῦς νὰ ἴδωσι τοιαῦτα θαυμάσια, συνώδευον τὸν Ἅγιον καὶ μετὰ πομπῆς ἔφερον αὐτὸν ἕως τὸ Παλάτιον τοῦ ἡγεμόνος.

Ὁ Ἅγιος κόπτεται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας

Οἱ ὑπηρεταὶ ὡς θηρία ἀνήμερα καταβιβάσαντες ἀπὸ τὸν ὄνον τὸν Μάρτυρα κάτω εἰς τὴν αὐλήν, ἔβαλον διὰ τῆς προσταγῆς τοῦ ἡγεμόνος ἐν κούτσουρον μέγαν, ἔναντι τοῦ οἰκήματος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἡγεμὼν προστάζει νὰ κόψωσι μὲ πέλεκυν τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας τοῦ Μάρτυρος.

Κατὰ τὴν προσταγὴν λοιπὸν τοῦ ἡγεμόνος, ὁ Ἅγιος ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταύρου εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἀπλώνει κατὰ πρῶτον μὲ μεγάλην γενναιότητα τὸν ἀριστερόν του πόδα ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον ὁ δὲ δήμιος, καίτοι ἦτο ἔτοιμος καὶ ἐβάσταζεν ἀνὰ χεῖρας τὸν πέλεκυν, ἠύλαβεῖτο νὰ κόψῃ τὸν πόδα τοῦ Ἁγίου (διότι ἦτο Αἰγύπτιος Χριστιανός) καὶ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ τοῦτο. Ἀλλ' ὁ Μάρτυς στρεφόμενος πρὸς αὐτὸν λέγει: «Ἐκτέλεσον, τέκνον μου, τὴν προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος καὶ μὴ διστάξῃς παντελῶς». Καὶ οὕτως ὑψώσας τὸν πέλεκυν ὁ δήμιος καὶ κτυπήσας εἰς τὸ ὄστον τοῦ ποδὸς δίς, ἀπέκοψε τὸν πόδα αὐτοῦ. Εἶτα βάλλει τὸν δεξιὸν καὶ ἀφοῦ ἔκοψαν καὶ αὐτὸν βάλλει τὴν ἀριστεράν του χεῖρα καὶ ταύτης ἀποκοπείσης διὰ μιᾶς, τελευταῖον πάλιν

ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς ὄλον τὸ σῶμα του, βάλλει ἐπάνω τοῦ ξύλου καὶ τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ ἔκοψαν καὶ αὐτήν. Ὁ μακάριος Γεδεὼν ὡσάν νὰ ἔπασχεν ἄλλος οὐδὲν σημεῖον ὀδύνης καὶ φόβου ἔδειξεν. Οὐδεμία κραυγὴ πόνου ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, οὔτε ἡ ὄψις αὐτοῦ ἠλλοιώθη, οὔτε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἔκλεισε, ὥστε ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐγένοντο ἔκθαμβοι διὰ τὴν ἀμίμητον ταύτην καρτερίαν τοῦ Μάρτυρος. «Ἴσασι γάρ (ὡς λέγει ὁ θεῖος Γρηγόριος) καὶ πολέμιοι ἀνδρὸς ἀρετὴν θαυμάζειν». Ὡ τῆς μεγαλοψυχίας σου καὶ καρτερίας σου γενναῖε Ἀθλητὰ τοῦ Χριστοῦ Γεδεὼν!

Συνέβη τότε νὰ γίνῃ ψῶχος ὑπερβολικὸν καὶ ὁ μάρτυς ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἡγεμόνος, ὡσάν εἰς παράδεισον εὐφρανόμενος. Οἱ Ἀγαρηνοὶ ἔλεγον κατ' αὐτοῦ πολλὰ καὶ ἐβλασφήμουν, ἀλλ' ἐλάμβανον καὶ παρ' αὐτοῦ τὰς ἀνταποκρίσεις ἀρμοδίας καὶ θείας σοφίας μεστάς, διὰ τοῦτο καὶ ἔμενον ἀναπολόγητοι. Κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν καὶ ἔφερον τέσσερας Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι μετέφερον τὸν Μάρτυρα ἔτι ζῶντα καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ παλατιοῦ. Περὶ δὲ τὴν τετάρτην ὥραν τῆς νυκτός, ἀφοῦ οἱ ἐν τῷ παλατίῳ ἐκοιμήθησαν, τότε νεοφώτιστος τις Χριστιανὸς ἐξ Ἑβραίων προσελθὼν εἰς τὸν Ἅγιον λέγει πρὸς αὐτόν: «Εὐλόγησόν με Ἅγιε καὶ παρακαλῶ σε νὰ μὲ ἀξιώσῃς τῆς ἀγίας σου εὐχῆς». Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν: «Εάν μὲν εἶσαι Ὁρθόδοξος Χριστιανός, ἔχε τὴν εὐχὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰ δὲ εἶσαι ἀσεβής, ἔχε τὴν κατάραν του ἐν ὅσῳ θὰ ἐπιμένῃς εἰς τὴν ἀσέβειαν».

Ὁ δὲ νεοφώτιστος Κωνσταντῖνος, τοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, παρεκάλει τὸν Ἅγιον μετ' εὐλαβείας νὰ δεῖξῃ πρὸς αὐτὸν θαῦμα πρὸς πίστωσίν του καὶ ὁ Μάρτυς περιχαρῶς ἀπεκρίθη: «Εγὼ ὑπάρχω ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ζητεῖς παρ' ἐμοῦ θαυματουργίαν;». Ἐκεῖνος δὲ ἐντονώτερα παρεκάλει αὐτὸν διὰ νὰ θαυματουργήσῃ πρὸς στερέωσιν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, καθότι πρὸ ὀλίγου ἠξιώθη τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος καὶ ὡς νεοπαγῆς ἐκλονίζετο. Ὁ Μάρτυς τότε συγκαταβαίνων εἰς τὰς αἰτήσεις τοῦ νέου, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κινούμενος: «Τοῦτο τὸ παλάτιον τοῦ ἡγεμόνος, πρὶν νὰ τελειώσῃ ὁ χρόνος, ἔχει νὰ γίνῃ ἀρχὴ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς τῶν Τούρκων». Τὴν προφητείαν ταύτην ἀκούσας ὁ νέος παρὰ τοῦ ἁγίου τὴν ἐκοινολόγησεν εἰς τὴν ἀνάδοχόν του Ἐλισάβετ τοῦ Ευθυμίου, ἐκείνη δὲ ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς αὐτὸν νὰ φυλάξῃ τοῦτο μυστικόν. Ὁ Ἅγιος οὕτω βασανιζόμενος παρέδωκε τὸ πνεῦμα του εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος, τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1818, ἀναδησάμενος τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς εἰς Χριστὸν ὁμολογίας, ἐν οὐρανοῖς ἀγαλλόμενος καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Θεὸν αἰεὶ δυσωπούμενος.

Κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα πολλοὶ ἐκ τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ θεοῦ ζήλου κινούμενοι, φιλοδωρήσαντες πλουσιοπαρόχως τὸν πολιτάρχην, εἰσῆλθον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης καὶ ἀφοῦ ἔσκαψαν ἐκεῖνο τὸ μέρος μετ' εὐλαβείας, ἔλαβον ἀπὸ τὸ αἵματωμένον ἐκεῖνο χῶμα τόσον, ὥστε ἐγένετο μέγας λάκκος ἐκ τῆς σκαφῆς. Ἀφοῦ ἔμαθε τοῦτο ὁ ἡγεμὼν ἐθυμώθη σφόδρα καὶ ἀπέστειλε διαταγὴν πρὸς τὸν πολιτάρχην

να εκβάλῃ ἐκ τοῦ ἀναγκαίου τὸν Μάρτυρα καὶ ἀφοῦ βάλῃ αὐτὸν εἰς ἐν ἀμάξιον νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὸν ποταμὸν Σαλαμπριὰν διὰ νὰ ἀφανισθῇ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ μὴ ἔχουν οἱ Χριστιανοὶ ὡς ἀκένωτον θησαυρὸν τὸ μαρτυρικὸν αὐτοῦ λείψανον.

Ἐνῶ ταῦτα διετάχθησαν, οἱ Χριστιανοὶ ἐκίνησαν πάντα λίθον διὰ νὰ λάβουν τὸ Μαρτυρικὸν λείψανον καὶ τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἡγεμόνος νὰ τὸ ἐνταφιάσουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Πλὴν ὅμως ἡ δέησίς των δὲν εἰσηκούσθη διὰ τὸ ἄσπονδον μίσος ὅπου εἶχεν ὁ τύραννος πρὸς τοὺς Χριστιανούς. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ποθούμενου Χριστιανός τις ἄλλην μηχανὴν ἐπενόησεν. Ὑπεχρέωσε μία παλακίδα τοῦ ἡγεμόνος, ἡ ὁποία ἦτο Χριστιανὴ καὶ ἐρασιμιωτέρα τῶν ἄλλων καὶ εἶχε παρρησίαν πολλὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, νὰ βοηθήσῃ τοὺς Χριστιανούς διὰ νὰ λάβουν τὸ ἅγιον λείψανον. Τότε αὐτὴ εἶπε πρὸς τὸν ἡγεμόνα: «Ἄν παρὰ σοῦ δὲν ἀξιωθῶ ταύτης τῆς χάριτος, ἐγὼ ἐκ τῆς λύπης μου ἀποθνήσκω». Ἐκεῖνος ἐνέδωκεν εἰς τὰς παρακλήσεις αὐτῆς καὶ ἐπέτρεψε νὰ λάβουν τὸ ἅγιον λείψανον.

Οἱ Χριστιανοὶ κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀφοῦ ἐτρύπησαν τὸν τοῖχον τοῦ ἀναγκαίου ἔλαβον κρυφίως -τοῦ ἡγεμόνος μόνου γνωρίζοντος- τὸ ἅγιον λείψανον καὶ παρευθὺς ἔκτισαν τὸν τοῖχον. Μετέφερον δὲ αὐτὸ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων δώδεκα Ἀποστόλων τὴν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Τυρνάβου εὐρισκομένην.

Ὁ Ἅγιος κηδεύεται καὶ ἐνταφιάζεται εἰς καινὸν μνημεῖον

Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης ἐσυνάχθη πλῆθος Ἱερέων, Ἱερομόναχων καὶ ἀρχόντων μεθ' ὧν καὶ γραμματεῖς τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἀφοῦ ἔπλυνον εὐλαβῶς τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Ὁσίου ἐκήδευσαν αὐτὸ κατὰ τὴν τάξιν τῶν μοναχῶν. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπου ἔψαλλον καὶ ὕμνοῦν τὸν Κύριον ἦλθεν ἐν κοράσιον ἔχον εἰς τὰς χεῖρας του τεμάχιον βάμβακος καὶ παρεκάλει νὰ ἐμβάψωσιν αὐτὸ εἰς τὰ τεθλασμένα καὶ αἱματωμένα μέλη τοῦ Μάρτυρος καὶ οὕτω νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν κυρίαν του, ἡ ὁποία κακῶς ἔπασχεν ὑπὸ ἀνιάτου πάθους. Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, διότι εἶχε παρέλθει ἡ ὥρα καὶ εἶχον ἤδη ράψει τὸ λείψανον. Παρατηρῶν δὲ τὴν εὐλάβειαν αὐτῆς εἶς ἐκ τῶν παρευρισκομένων, σχίζει μὲ τὸ μαχαίριόν του τὸ σάβανον καὶ ἀφοῦ προσήγγισε τὸ βαμβάκιον ἐκεῖνο εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τοῦ Μάρτυρος, οὐδεμίαν ρανίδα αἵματος εὔρεν καὶ ἔρραψεν πάλιν αὐτό.

Ἄλλ' ᾧ τῶν θαυμάσιων σου δωρεῶν, Κύριε! ἐκπληκτος ὁ προρρηθεὶς ἐκεῖνος Χριστιανός, ὁ ὁποῖος ἦτο πρῶτος τῶν γραμματέων τοῦ ἡγεμόνος, Εὐθύμιος Δούκας τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέπει αἱματωμένον ὅλον τὸ σάβανον. Ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ τὸ παράδοξον τοῦτο ἰδόντες, ὅτι ἔρρεεν αἷμα θερμὸν ἀπὸ τὰ τεθλασμένα μέλη τοῦ μάρτυρος τριάκοντα ἤδη ὥρας μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκκοπὴν των καὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἀπὸ τῆς τελευτῆς του, ἔμειναν ἔκθαμβοι καὶ ἐξίσταντο δοξάζοντες τὸν Σωτῆρα Χριστὸν τὸν οὕτως εὐδοκήσαντα, ἵνα καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους τούτους καιροὺς τοιοῦτον

μαρτύριον κατορθωθῆ και νὰ ρεύση αἷμα θερμὸν ἀπὸ νεκρὸν σῶμα ὑπερφυῶς. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἔλαβον εὐλαβῶς πρὸς ἁγιασμὸν ἐκ τούτου τοῦ αἵματος. Διὰ τοῦτο και ἐστάθη τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου εἰς τὸν κράββατον δύο σχεδὸν ὥρας, ἕως ὅτου ἐπλήσθησαν ἅπαντες, λαβόντες μετὰ πίστεως ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ ἐκείνου αἵματος. Μετὰ ταῦτα ψάλλοντες τὸ ἱερὸν λείψανον, ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς καινὸν μνημεῖον, ὀπισθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος τοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, στήσαντες ἐπ' αὐτοῦ ἐν μανουάλιον μαρμάρινον και ὅσοι μετὰ πίστεως και εὐλαβείας προσήρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον και ἦναπτον κηρίον εἰς ἐκεῖνο τὸ μανουάλιον, ἐκ παντοίας νόσου ἐθεραπεύοντο, ὄχι μόνον τότε, ἀλλὰ και μέχρι τῆς σήμερον πλεῖστα ὅσα ἐπιτελοῦνται θαυμάσια. Κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐνῶ εἶχεν ἤδη ἐνταφιασθῆ τὸ ἅγιον λείψανον, οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐφόρτωσαν μίαν ἄμαξα ξύλα και ἔφερον αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν Σαλαμπριάν. Μία ἄλλη ἄμαξα ἔχουσα πλῆθος Ἀγαρηνῶν ἐπαρρησιάσθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα, συνεργεῖα και φθόνῳ τοῦ διαβόλου, αἰτοῦντες ἄδειαν παρ' αὐτοῦ διὰ νὰ παραλάβουν τὸ σῶμα και ἀφοῦ τὸ καύσουν παρὰ τὸν ποταμὸν νὰ ρίψουν τὴν στάκτην εἰς αὐτὸν και οὕτω νὰ τὴν ἐξαφανίσουν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπροφασίσθη ὅτι ἄνευ εἰδήσεως αὐτοῦ οἱ Χριστιανοὶ ἔκλεψαν τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου και ἐνεταφίασαν αὐτό. Καὶ διὰ πληροφορίαν των ἔδωκεν ἄδειαν εἰς αὐτοὺς και ἦνοιξαν τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τείχους τοῦ παλατιοῦ. Εἰσῆλθον τότε εἰς τὰ προειρημένα ἀναγκαῖα και ἀφοῦ δὲν εὔρον ἐκεῖ τὸ σῶμα ἀνήγγειλον αὐτὸ εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ἐνεκα τούτου ἐθυμώθη τρόπον τινὰ ὁ ἡγεμὼν και ἀφοῦ προσεκάλεσε τὸν πολιτάρχην, ἠρώτα αὐτὸν περὶ τοῦ σώματος τοῦ Ἁγίου. Ἐκεῖνος ὅλος ἔντρομος, ἔμεινε ἀφωνος, μὴ ἔχων τι περὶ τούτου νὰ ἀποκριθῆ. Καὶ ὁ ἡγεμὼν εἶπε: «Διὰ πόσα ἀργύρια ἐπώλησας αὐτὸ εἰς τοὺς Χριστιανούς;». Ἐνῶ ἐκεῖνος δὲν εἶχε τι νὰ ἀπολογηθῆ ὁ ἡγεμὼν ἀφοῦ προσεκάλεσε τοὺς ἐκ Λαρίσης Διοικητὰς κατηγόρησεν αὐτούς, ὅτι ἔλαβον ἀργύρια και παρέδωκαν τὸ λείψανον εἰς τοὺς Χριστιανούς. Κατεδίκασε δὲ αὐτούς μετὰ τοῦ πολιτάρχου εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν. Τότε ἐκεῖνοι ἀναγκασόμενοι ὑπὸ τῆς κακουχίας ἔπεμψαν μεσίτας πρὸς τὸν ἡγεμόνα, αἰτοῦντες τὴν ἀπαλλαγὴν των. Αὐτὸς δὲ συγκατένευσε εἰς τοῦτο, ἐζήτησε ὅμως μετὰ δέκα ἡμέρας νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὸν τριακόσια φλωρία διὰ τὴν ποινὴν των. Τοῦτο πράγματι ἐγένετο και ἀπελύθησαν ἅπαντες. Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1819, Μαρτίου δεκάτη τετάρτη, ἐξωλοθρεύθησαν οἱ δύο ἐκεῖνοι ἡγεμόνες, κατὰ τὴν προφητείαν τὴν ὁποῖαν εἶπεν ὁ Ἅγιος εἰς τὸν νεοφώτιστον Κωνσταντῖνον, ὅτι πρὶν τελειώσῃ ὁ χρόνος ἔχει νὰ γίνῃ τὸ παλάτιον τοῦ ἡγεμόνος ἀρχὴ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς των. Καὶ οὕτως ἔχει ἡ ἀλήθεια· διότι και αὐτὸν τὸν Βελῆν και τὸν πατέρα του Ἀλῆν, τὸν ἡγεμόνα τῆς Ηπειροῦ και τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν ἐξωλόθρευσε ὁ σουλτάνος.

Λείψανα τοῦ Ἁγίου εἰς τὴν μετάνοιάν του

Ἐμεινεν δὲ τὸ Ἅγιον λείψανον εἰς τὸ μνημα μέχρι τοῦ ἔτους 1837, ἥτοι χρόνους ὀλόκληρους δέκα ἐννέα, ὅταν ὁ Ἡγούμενος εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καρακάλλου Ἀρχιμανδρίτης Προκόπιος ἀπέστειλεν τὸν Ἱερομόναχον Γαβριὴλ καταγόμενον ἐκ Μακρυνίτης τῆς Δημητριάδος μετὰ γράμματος τῆς Μονῆς εἰς τὸν Τύρναβον. Ἐλθὼν λοιπὸν ἐκεῖνος ἐζήτησεν ἐπιμελῶς τὰ λείψανα τοῦ Ἁγίου, τὰ ὅποια εὐρέθησαν εἰς εὐλαβῆ τινα Χριστιανὸν Μιτάκον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος πρὸ δύο μηνῶν ἤδη εἶχε κάμει τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ ἱεροῦ λειψάνου δι' ἀποκαλύψεως τοῦ Ἁγίου.

Οὗτος ὁ φιλόχριστος ἀνὴρ ἔχων τὴν οἰκίαν του πλησίον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων δώδεκα Ἀποστόλων, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκετο καὶ ὁ πάνσεπτος τάφος τοῦ Ἁγίου, ἀπεφάσιζε πολλάκις τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ ἱεροῦ λειψάνου, πάντοτε ὁμως ἀνέβαλλε αὐτήν. Ἐμφανισθεὶς λοιπὸν ὁ Ἅγιος κατ' ὄναρ εἶπε πρὸς αὐτόν: «Αὖριον ποίησον τὴν ἀνακομιδὴν μου, ἐπειδὴ σκέπτεσαι τοῦτο, ἀλλ' ὁμως ἐμπράκτως οὐδὲν κατορθώνεις». Ἐξυπνος δὲ γενόμενος καὶ ἐκπλαγεὶς δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τίποτε εἰς οὐδένα. Κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα ἐμφανισθεὶς καὶ πάλιν ὁ Ἅγιος προτρέπει αὐτόν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνακομιδὴν αὐτοῦ. Ὅθεν παραλαβὼν οὗτος καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς του διὰ νυκτὸς ἐποίησε τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Ἁγίου καὶ μετεκόμισεν εὐλαβῶς εἰς τὴν οἰκίαν του τὰ ἅγια λείψανα. Ἐτοποθέτησεν αὐτὰ εἰς μίαν λάρνακα εἰς ἓν δωμάτιον τῆς οἰκίας του καὶ ἦναπτεν τακτικῶς καὶ τὴν κανδήλαν.

Ὁ Θεὸς καὶ πάλιν ἐδόξασε τὸν δοῦλον του καὶ ἀκούσατε. Εἰσελθὼν ποτὲ κατὰ τὴν συνήθειάν του εἰς τὸ δωμάτιον ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος διὰ νὰ προσευχηθῆ, βλέπει ἐξαίφνης τὸν Ἅγιον πεπληρωμένον θείου φωτὸς καὶ εὐωδίας ἀρρήτου. Ἐμεινεν ἔκπληκτος διὰ τοῦτο καὶ ἐκάλεσε ἀμέσως τοὺς οἰκείους αὐτοῦ, νομίζων ὅτι ὁ οἶκος του καίεται. Ἐκεῖνοι δὲ τοῦτο τὸ παράδοξον θέαμα βλέποντες, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον αὐτοῦ. Ἐκτοτε ὁ οἶκος ἐκεῖνος πολλάκις πληροῦται εὐωδίας ἀρρήτου.

Ὁ δὲ προειρημένος Ἱερομόναχος Γαβριὴλ ἔλαβε μέρη τινὰ τοῦ Ἁγίου λειψάνου, τοὺς πόδας, τὰς χεῖρας καὶ τὴν σιαγόνα, ἐκ τῆς θεωρίας τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἔντρομος. Φαίνονται εἰσέτι αἱ συνθλάσεις καὶ αἱ πληγαὶ τῶν μαχαιρῶν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μαρτυρίου.

Οἱ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου ὑπεδέχθησαν μετὰ θυμιαμάτων καὶ λαμπάδων καὶ ῥόδων πνευματικῶν τὰ ἱερά λείψανα τοῦ Ἁγίου καὶ ἀνέπεμψαν εὐχαριστήριον αἶνον εἰς τὸν Ἅγιον Θεόν. Ὑπεδέχθησαν αὐτόν ὡς ἀδελφὸν τροπαιοῦχον καὶ νικητὴν τῆς πλάνης καὶ τοῦ διαβόλου. Διὰ τοῦτο τὸ θαυμαστὸν τοῦτο μαρτύριον τοῦ νέου Ὁσιομάρτυρος Γεδεῶν ἀποτελεῖ τὸ σέμνωμα καὶ τὸ καύχημα τῆς Μονῆς, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Οὗ ταις ἀγίαις πρεσβείαις ῥυσθείημεν καὶ ἡμεῖς τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν καὶ ἀξιοθείημεν τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνος τῷ Θεῷ εὐαρεστησάντων.

Ἀμήν.